

[Knud Lind]

Tilbage står det helt afgørende faktum, at en tredjedel af dem, der tvangsindlægges, slet ikke er sindssyge. Det nærmeste, de kan komme, er en slags psykotisk syge. Husspektakler kan reelt ende med tvangsindlæggelse. Det er et faktum. Denne tredjedel, som slet ikke er sindssyge, bliver tvangsindlagt, fordi de er til fare for sig selv eller for andre. Samtidig bør vi huske på, at 85 pct. af tvangsindlæggelserne i praksis begrundes med farlighed for sig selv eller andre. En stor part af den tredjedel, der tales om, bliver udskrevet ret hurtigt, men man må dog være opmærksom på, at en person, som ender med at blive udskrevet som ikke værende sindssyg, i praksis godt kan have været indlagt i 2 måneder på et sindssygehospital.

Man må også være opmærksom på, at det er normal praksis, at tvangsindlagte – om ikke andet, så i de første døgn – bliver anbragt på den lukkede afdeling sammen med virkelig syge mennesker, uanset om de 2 dage efter bliver udskrevet som værende ikke sindssyge.

Årsagen til de mange fejlindlæggelser skal nok søges i, at lægen, der begærer tvangsindlæggelsen, ikke har den fornødne lægelige baggrund for at bedømme patienten. Adskillige af dem, der bliver tvangsindlagt som sindssyge, burde måske i realiteten have været anbragt i politiets detention eller på anden måde.

I realiteten kan man sige, at disse mennesker er anbragt fejlagtigt. Hvorfor sker denne fejlbedømmelse? Det er reelt, fordi den praktiserende læge ikke har den fornødne uddannelse på området. Man kan anføre, at der på dette område må være en stor margen for den indlæggende læges skøn, men spørgsmålet er, om de tal, der her er lagt frem, ikke er for store.

Man kan ikke laste vore statshospitaler for, at de ikke med det samme kan stille en diagnose, som lyder: ikke sindssyg. Østre landsret har i øvrigt skønnet, at en observationstid på én uge måtte være en minimal observationstid, uagtet den pågældende senere bliver erklæret ikke sindssyg.

Formelt har sygehusoverlægen ansvaret, jfr. § 4 i sindssygeloven, men i praksis er det den praktiserende læge, der afgør, om patienten skal indlægges som sindssyg, eventuelt på begæring af familie m.v.

Grundlovens § 71, stk. 6, taler om at skabe en særlig lettilgængelig adgang til domstolsprøvelse. Den er imidlertid ikke særlig let. Efter sindssygelovens § 9 om efterprøvelse af tvangstilbageholdelse kan pågældende klage til justitsministeriet, og hvis ministeriet ikke tager klagen til følge, kan patienten indbringe sagen for retten. Det gælder imidlertid kun, hvis patienten fortsat er indlagt på et sindssygehospital. Hvis patienten derimod er udskrevet, må vedkommende selv anlægge sag mod det pågældende amtsråd.

Mange patienter kender måske slet ikke klagerreglerne, og sygehuslægerne er måske tilbageholdende med at give oplysninger herom, fordi de mener, det vil ødelægge behandlingen, idet det vil ødelægge forholdet mellem patienten og lægen.

Efter grundlovens § 71, stk. 7, vælger folketingsretten hvert år et særligt udvalg til at føre tilsyn med personer, der administrativt er berøvet deres frihed, og i henhold til sindssygelovens § 6 skal den indlagte have beskikket en tilsynsværge. Man kan diskutere, om disse foranstaltninger i praksis virker godt nok, og om der føres tilsyn nok. Det er også et spørgsmål, om der skal være et yderligere tilsynsorgan. § 71, stk. 7-udvalget holder sjældent møde, og i praksis er det næsten aldrig fra værgerne, der begæres prøvelse af en tvangsindlæggelse.

Der er derfor al god grund til at se på sindssygeloven, men jeg mener ikke, at det er nok at gøre det med en vifte af VS-forslag. Spørgsmålene bør behandles seriøst i en kommission.

Registrering af sindssyge sker af hensyn til patienten, vil jeg gøre opmærksom på. Hvis man ikke havde registreringen, kunne syge mennesker fejlagtigt af politiet f.eks. blive hensat i en detention. Det er altså af hensyn til patienten, at man har denne registrering.

Vi vil i øvrigt se positivt på forslagene under udvalgsarbejdet.

Grethe Lyngs (CD):

Da CDs ordfører ikke kan være til stede, vil jeg blot sige, at centrum-demokraterne kan tilslutte sig bemærkningerne fra indenrigsministeren og justitsministeren. Vi må afvise beslutningsforslagene, da også vi ønsker at afvente behandlingen i det særlige udvalg.